

REGULAMIN KONKURSU OFERT

I. Nazwa i adres Zamawiającego:

Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny,
Plac Mariacki 5, 31-042 Kraków

którą reprezentuje:

Ksiądz Infułat dr Dariusz Raś – Proboszcz-Archiprezbiter Bazyliki Mariackiej w Krakowie

II. Miejsce publikacji:

Strona internetowa Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa,
z siedzibą przy ulicy Kanoniczej 24, 31-002 Kraków
adres strony: www.skozka.pl

III. Tryb wyboru wykonawcy:

Konkurs ofert z zachowaniem zasad równego traktowania, uczciwej konkurencji i przejrzystości.
Zamawiający nie jest zobowiązany do stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych.

IV. Opis przedmiotu zamówienia:

1. Przedmiotem zamówienia jest realizacja zadania pn.:
Prace konserwatorskie przy kaplicy "Ogrojec" – zadanie etapowane
2. Obiekt, którego dotyczy zamówienie jest wpisany do rejestru zabytków pod nr A-190/M
3. W ramach zadania planuje się wykonać pełną konserwację przy:
 - tynkach sklepienia i mensy
 - kamieniu polichromowanym i złożonym
 - polichromiach ściennych
 - posadzce
 - kamieniu zewnętrznym
 - poszyciu kaplicy
 - elementach metalowych

Projekt współfinansowany z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa

4. Szczegółowy zakres przedmiotu zamówienia określają:

- Załącznik nr 1 - Przedmiar prac,
- Załącznik nr 2 - „Program prac konserwatorskich Kaplica Ogrojec przy Kościele św. Barbary w Krakowie” dokument z września 2018 roku, autorstwa Sulisława Przemysława Ćwiertni.
- Załącznik nr 3 - Pozwolenie konserwatorskie MWKZ nr I-ZR.5142.44.2019 z dnia 23.10.2019r.

5. Zamawiający wstępnie przewiduje podział zamówienia na dwa etapy:

- I etap – rozpoczęcie: elementy wystroju zewnętrznego (około 80 % realizacji zakresu) oraz elementy wystroju wewnętrznego około 50 % realizacji zakresu
- II etap – zakończenie: elementy wystroju zewnętrznego i wewnętrznego

V. Termin wykonania całości zamówienia: do dnia 30.10.2021 r., w tym:

I etap – 30.10.2020 r.,

II etap – 30.10.2021 r.,

VI. Warunki udziału w postępowaniu:

1. W postępowaniu mogą brać udział Wykonawcy, którzy spełniają następujące warunki:

- a. posiadają niezbędną wiedzę i doświadczenie oraz dysponują potencjałem technicznym i osobami zdolnymi do wykonania zamówienia.
- b. znajdują się w sytuacji ekonomicznej i finansowej zapewniającej wykonanie zamówienia,
- c. posiadają uprawnienia do wykonywania określonej działalności, w tym spełniają wymogi określone w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 282).

2. Zamawiający nie dopuszcza ubiegania się o zamówienie przy udziale podwykonawców.

3. Zamawiający wymaga, aby każdy z Wykonawców ubiegających się o zamówienie, zapoznał się z przedmiotem zamówienia (w tym planowanym podziałem na etapy) oraz warunkami i ograniczeniami prowadzenia działań konserwatorskich kaplicy Ogrojcowej stanowiącej własność parafii mariackiej znajdującej się przy kościele św. Barbary stanowiącej własność rzymskokatolickiego kościoła pw. św. Barbary.

Z tego względu w dniu **02.09.2020 r. o godzinie 10:00** organizowana jest **obowiązkowa wizja lokalna** przy udziale inwestora (parafia Mariacka) i użytkownika kościoła (parafii św. Barbary) Spotkanie zainteresowanych przy kaplicy Ogrojec (wejście główne do kościoła św. Barbary). **OBECNOŚĆ OBOWIĄZKOWA.**

VII. Opis sposobu dokonania oceny spełnienia tych warunków:

1) Wykonawca winien udokumentować:

1.1 swoją wiedzę i doświadczenie zawodowe w wykonywaniu prac, odpowiadających swoim rodzajem i wartością, pracom stanowiącym przedmiot niniejszego zamówienia, a w szczególności winien wykazać, że:

a. w okresie ostatnich 3 lat, przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy - w tym okresie, wykonał w obiektach wpisanych do rejestru zabytków co najmniej **trzy zamówienia o wartości min. 300 000,00 zł każde zadanie**, zawierające w swoim zakresie konserwację elementów kamiennych polichromowanych oraz przedstawi potwierdzenie należytego ich wykonania,

Zamawiający nie dopuszcza wykazywania doświadczenia zawodowego w formie zobowiązania do użyczenia zasobów innych podmiotów.

1.2 dysponowanie odpowiednimi potencjałem technicznym oraz osobami, które będą uczestniczyć w wykonaniu zamówienia, posiadającymi wymagane kwalifikacje zawodowe, doświadczenie i wykształcenie, a w szczególności winien wykazać, że dysponuje zespołem konserwatorskim w skład, którego wchodzi m. in:

a) kierownik prac konserwatorskich - konserwator dzieł sztuki, który posiada odpowiednie do wykonywanego zakresu prac wykształcenie i praktykę lub uprawnienia do wykonywania prac konserwatorskich, potwierdzone stosownym zaświadczeniem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub wykazem praktyki, zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 282). Ponadto winien posiadać co najmniej 5 lat doświadczenia zawodowego w pracy przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków.

1.3 znajdowanie się w sytuacji ekonomicznej i finansowej zapewniającej wykonanie zamówienia. Wykonawca spełni warunek kiedy wykaże, że posiada opłaconą polisę OC potwierdzającą, że jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia, o wartości co najmniej 500.000,00 zł (słownie: pięćset tysięcy złotych 00/100).

2) Ocena spełnienia warunków dokonana będzie na podstawie przedłożonych przez Wykonawcę dokumentów i oświadczeń, o których mowa w Rozdziale VI –VIII nin. Regulaminu, według formuły „spełnia - nie spełnia”.

Projekt współfinansowany z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa

- 3) Oferty wykonawców, którzy przedłożą dokumenty i oświadczenia potwierdzające spełnianie wymaganych warunków zostaną dopuszczone do badania i oceny.
- 4) Wykonawcy, którzy nie przedłożą dokumentów i oświadczeń potwierdzających spełnianie wymaganych warunków zostaną wykluczeni z postępowania a ich oferty nie będą podlegały ocenie, z zastrzeżeniem pkt. 5 i 6.
- 5) W toku badania i oceny ofert Zamawiający może żądać do wykonawców wyjaśnień dotyczących treści złożonych dokumentów.
- 6) Jeżeli Zamawiający uzna, że jest to korzystne dla Zamawiającego, to może wystąpić do wykonawców o uzupełnienie niezłożonych lub wadliwych dokumentów.

VIII. Dokumenty i oświadczenia, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia warunków udziału w postępowaniu:

- 1) aktualny odpis z właściwego rejestru albo aktualne zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej wystawiony nie wcześniej niż 6 miesięcy przed upływem terminu składania ofert,
- 2) oświadczenie o spełnieniu warunków udziału w postępowaniu – zał. nr 4
- 3) wykaz osób, uczestniczących w wykonaniu zadania – zał. nr 5,
- 4) wykazy wykonanych prac, opisanych w punkcie VII.1) oraz XVI.1) nin. Regulaminu (wg wzoru z załącznika nr 6a, 6b), popartych referencjami uprzednio zamawiających,
- 5) dyplom kierownika prac konserwatorskich,
- 6) zaświadczenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków dla kierownika prac konserwatorskich lub zaświadczenie o odbytej praktyce zawodowej (zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 282) wraz z wykazem praktyki zawodowej lub referencjami (min. 5 lat),
- 7) formularz oferty wg zał. nr 7,
- 8) Kosztorys ofertowy wg przedmiaru prac
- 9) pełnomocnictwo do występowania w imieniu wykonawcy, w przypadku gdy dokumenty składające się na ofertę podpisuje osoba nieuprawniona do reprezentowania wykonawcy (zgodnie z odpisem z Krajowego Rejestru Sądowego lub z zaświadczeniem o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej) ,
- 10) opłacona polisa OC potwierdzająca, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia, o wartości co najmniej 500 000,00 zł (wraz z dowodem zapłaty)
- 11) dowód wniesienia wadium.

Projekt współfinansowany z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa

Wszystkie dokumenty wymagane w nin. Rozdziale (VIII), z wyjątkiem oświadczeń i wykazów, o których mowa w pkt. 2 – 4, 7 – 9, które należy złożyć w oryginale, winny być składane w formie oryginału lub kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem przez wykonawcę. Poświadczenie winno zawierać zapis odrębny lub w formie pieczęci "za zgodność z oryginałem".

Zamawiający może żądać przedstawienia oryginału lub notarialnie poświadczonej kopii dokumentu, gdy złożona kopia dokumentu jest nieczytelna lub budzi wątpliwości co do jej prawdziwości.

IX. Wykonawcy wspólnie ubiegający się o zamówienie lub mający siedzibę poza terytorium Polski:

- 1) Zamawiający nie dopuszcza do przetargu wykonawców występujących wspólnie.
- 2) Jeżeli wykonawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zamiast dokumentu, o którym mowa w Rozdziale VIII pkt. 1 składa dokument lub dokumenty wystawione w kraju, w którym ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, potwierdzające odpowiednio, że nie otwarto jego likwidacji ani nie ogłoszono upadłości – wystawiony nie wcześniej niż 6 miesięcy przed upływem terminu składania ofert.
- 3) Jeżeli w kraju pochodzenia osoby lub w kraju, w którym wykonawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, nie wydaje się dokumentu, o których mowa w Rozdziale VIII pkt. 1 zastępuje się je dokumentami zawierającymi oświadczenie złożone przed notariuszem, właściwym organem sądowym, administracyjnym albo organem samorządu zawodowego lub gospodarczego odpowiednio kraju pochodzenia osoby lub kraju, w którym wykonawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania. Zapisy, dotyczące terminów wystawienia opisane powyżej (w pkt. 2) stosuje się odpowiednio.

Dokumenty sporządzone w języku obcym winny być składane wraz z tłumaczeniem na język polski, poświadczonym przez wykonawcę.

X. Warunki dodatkowe, które winien spełnić wykonawca:

- udzieli rękojmi na wykonane prace na okres minimum **36 miesięcy**, liczonych od daty bezusterkowego odbioru końcowego przedmiotu zamówienia,
- udzieli gwarancji na wykonane prace na okres minimum **36 miesięcy** liczonych od daty bezusterkowego odbioru końcowego przedmiotu zamówienia.

XI. Wymagania dotyczące wadium

- 1) Zamawiający wymaga wniesienia wadium w wysokości **30.000,00 zł** (słownie: pięćdziesiąt tysięcy złotych 00/100) w terminie do 07.09.2020 r., do godz. 16:00.
- 2) Wymaga się wniesienia wadium w pieniądzu przelewem na konto Zamawiającego:
Bank PKO BP konto nr **70 1240 1431 1111 0000 1045 5360.**

Projekt współfinansowany z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa

- 3) Za skuteczne wniesienie wadium, Zamawiający uzna wadium, które w wyznaczonym terminie i wymaganej wysokości znajdzie się na koncie Zamawiającego – data uznania rachunku Zamawiającego. W tytule przelewu należy wpisać „wadium w konkursie ofert”.
- 4) W przypadku nie wybrania oferty, wadium zostanie zwrócone w terminie 7 dni od dnia wyboru oferty lub zamknięcia przetargu bez dokonania wyboru oferty (unieważnienia konkursu).
- 5) W przypadku wybrania oferty, wadium zostanie zwrócone w terminie 7 dni od dnia podpisania umowy z wybranym wykonawcą.

XII. Termin i miejsce składania i otwarcia ofert:

- 1) Oferty można składać w Administracji: 31-042 Kraków, Plac Mariacki 5 od poniedziałku do piątku w godz. 10.00 – 12.00.
Termin składania ofert upływa w dniu **08.09.2020 r. o godzinie 10:30**
- 2) Otwarcie ofert, przy udziale oferentów, nastąpi w Administracji: 31-042 Kraków, Plac Mariacki 5, w dniu **08.09.2020 r. o godzinie 10:45**

XIII. Termin związania ofertą.

Każdy wykonawca będzie związany swoją ofertą przez **30 dni** od upływu terminu składania ofert. Bieg terminu związania ofertą rozpoczyna się wraz z upływem terminu na składanie ofert.

XIV. Opis sposobu przygotowania ofert.

- 1) Ofertę należy napisać pismem czytelnym w języku polskim. Dokumenty składające się na ofertę sporządzone w języku obcym winny być składane wraz z tłumaczeniem na język polski, poświadczonym przez wykonawcę.
- 2) Ofertę należy sporządzić zgodnie z wymaganiami umieszczonymi w Regulaminie oraz dołączyć wszystkie wymagane dokumenty i oświadczenia.
- 3) Dokumenty i oświadczenia składające się na ofertę powinny być podpisane przez osobę upoważnioną do występowania w imieniu wykonawcy (uprawnioną zgodnie z odpisem z Krajowego Rejestru Sądowego lub z zaświadczeniem o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej albo przez osobę umocowaną przez osobę uprawnioną), a w przypadku składania oferty wspólnej (przez wspólników spółki cywilnej) - przez wspólników lub pełnomocnika wykonawców składających ofertę wspólną.

Projekt współfinansowany z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa

- 4) Zamawiający uznaje, że podpisem jest: złożony własnoręcznie znak, z którego można odczytać imię i nazwisko podpisującego, a jeżeli ten znak jest nieczytelny lub nie zawiera pełnego imienia i nazwiska to znak musi być uzupełniony napisem (np. w formie pieczęci), z którego można odczytać imię i nazwisko podpisującego.
- 5) Poprawki powinny być naniesione czytelnie oraz opatrzone podpisem lub parafą osoby upoważnionej.
- 6) Informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa Wykonawcy powinny zostać przekazane w taki sposób, by Zamawiający mógł z łatwością określić zakres informacji objętych tajemnicą np. w zamkniętej kopercie z napisem „tajemnica przedsiębiorstwa”. Brak stosownego zastrzeżenia będzie traktowany jako jednoznaczny ze zgodą na włączenie całości przekazanych dokumentów i danych do dokumentacji Postępowania.
- 7) Ofertę należy złożyć w trwale zamkniętej kopercie. Koperta powinna być opatrzona nazwą i dokładnym adresem wykonawcy i zaadresowana na adres:

**Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny,
31-042 Kraków, Plac Mariacki 5**

z dopiskiem:

Oferta na wykonanie zadania:
Prace konserwatorskie przy kaplicy "Ogrojec" – zadanie etapowane

- 8) Oferta winna zawierać cenę netto i brutto, podaną w PLN, wynikającą ze szczegółowego kosztorysu ofertowego.
- 9) Zaleca się sporządzenie spisu treści oraz ponumerowanie wszystkich zapisanych stron oferty.
- 10) Wykonawca może złożyć tylko jedną ofertę. Nie dopuszcza się składowania ofert wariantowych ani częściowych.

Projekt współfinansowany z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa

XV. Kryteria oceny ofert:

1. Doświadczenie zawodowe – waga kryterium **30%**,
2. Cena ofertowa - waga kryterium **70%**.

XVI. Opis sposobu oceny ofert:

1. Każda oferta będzie oceniana w skali od 0 do 100 PUNKTÓW:

ad. XV. 1. W powyższym kryterium oceniana będzie łączna powierzchnia obiektów kamiennych (płaskorzeźb, wolnostojących itp.) poddanych konserwacji w zadaniach zrealizowanych przez Oferenta w obiektach wpisanych do rejestru zabytków w okresie ostatnich 6 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy - w tym okresie.

Oferta zawierająca największą ilość m2 kamienia poddanego konserwacji otrzyma maksymalną ilość PUNKTÓW i ocenę liczoną wg następującego wzoru:

100 PKT. x 30%

Pozostałe oferty otrzymają proporcjonalnie mniej punktów liczonych wg wzoru:

$$\frac{\text{Ilość m2 z badanej oferty}}{\text{Największa ilość m2}} \times 100 \text{ PKT.} \times 30\%$$

ad. XIV.2. W powyższym kryterium oceniana będzie cena brutto oferty. Oferta zawierająca najniższą cenę brutto otrzyma maksymalną ilość PUNKTÓW i ocenę liczoną wg następującego wzoru:

100 PKT. x 70%

Pozostałe oferty otrzymają proporcjonalnie mniej punktów liczonych wg wzoru:

$$\frac{\text{Najniższa cena}}{\text{Cena badanej oferty}} \times 100 \text{ PKT.} \times 70\%$$

Projekt współfinansowany z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa

Oferta, która otrzyma najwyższą ocenę wynikającą z sumy 2 ocen cząstkowych, liczonych wg powyższego opisu, zostanie uznana za najkorzystniejszą.

2. Na potwierdzenie wykazania posiadanego doświadczenia w kryterium oceny ofert, do oferty należy dołączyć:
 - a) wykaz prac, według wzoru stanowiącego zał. nr 6b nin. Regulaminu,
 - b) dokumenty – np. referencje lub poświadczenia wystawione przez zleceniodawców lub protokoły odbioru, potwierdzające, że prace te zostały wykonane należyście.

XVII. Inne postanowienia:

1. W przypadku pojawienia się niejasności w złożonych ofertach, Zamawiający zastrzega sobie prawo do zażądania dodatkowych, szczegółowych informacji i wyjaśnień od Oferentów w formie pisemnej, dotyczących wszystkich elementów złożonej oferty.
2. Zamawiający zastrzega sobie prawo do unieważnienia postępowania bez podania przyczyny, zamknięcia postępowania bez dokonania wyboru oferty. W przypadku zamknięcia postępowania bez dokonania wyboru oferty lub unieważnienia go, Zamawiający nie przewiduje zwrotu Oferentom kosztów udziału w postępowaniu.

XVIII. Osobą upoważnioną do udzielania informacji o zamówieniu jest:

p. Michał Mróz - tel. 668 608 269.

Wszelkie wnioski i zapytania należy kierować w formie pisemnej na adres mailowy m.mroz@mariacki.com

Odbiór materiałów, koniecznych do sporządzenia oferty jest możliwy od poniedziałku do piątku w Administracji: 31-042 Kraków, Plac Mariacki 5 w godz. 10.00 – 12.00, po uprzednim zamówieniu telefonicznym pod nr 668 608 269.

XIX. Wymagania dotyczące zabezpieczenia należytego wykonania umowy:

Zamawiający nie wymaga wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

Projekt współfinansowany z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa

XX. Warunkiem podpisania umowy z wybranym Wykonawcą będzie:

1. Opracowanie harmonogramu rzeczowo – finansowego prac
2. Złożenie dodatkowego egzemplarza kosztorysu ofertowego.

Załączniki:

1. Przedmiary robót
2. Program prac konserwatorskich
3. Pozwolenie konserwatorskie
4. Oświadczenie o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu
5. Wykaz osób, uczestniczących w wykonaniu zamówienia
6. Wykaz robót – a, b
7. Wzór formularza ofertowego
8. Wzór umowy

Kraków, dnia 24 sierpnia 2020 roku

Zatwierdził

ks. inf. dr Dariusz Raś

Proboszcz- Archiprezbiter Bazyliki Mariackiej w Krakowie

PRZEDMIAR ROBÓT

OGROJEC PRZY KOSCIELE ŚWIETEJ BARBARY W KRAKOWIE

Inwestor: Parafia pw. Wniebowzięcia NMP w Krakowie, Plac Mariacki 5, 31-042 Kraków

Wartość kosztorysu netto:

VAT:

Wartość kosztorysu brutto:

OGROJEC PRZY KOSCIELE ŚW. BARBARY W KRAKOWIE
PRZEDMIAR ROBÓT

Ip.	Element	Pozycja	% stawki podst. **	stopień rewaloryzacji	powierzchnia w m ²	w. staw. podst. w zł. *	wartość	
ELEMENTY WYSTROJU ZEWNĘTRZNEGO KAPLICY								
1	Detal Architektoniczny skomplikowany przedział 0,52% - 1,59%	8. B-1.c			9,00			
2	Watki kamienne i okładziny proste przedział 0,20% - 0,77%	8. B-1.e			14,00			
ELEMENTY WYSTROJU WEWNĘTRZNEGO KAPLICY oraz SKLEPIENIA								
3	Fresk przedział 0,26% - 1,97%	3.B-2			6,50			
4	Terrakota przedział 0,85% - 2,32%	10.E			3,20			
5	Rzeźba przedział 0,69% - 1,86%	8.B-1.a			3,50			
6	Detal Architektoniczny skomplikowany przedział 0,52% - 1,59%	8. B-1.c			3,50			
7	Technika krzemianowa przedział 0,22% - 1,42%	3.B-3			12,00			
DOKUMENTACJA, PRACE TECHNICZNE								
8	Dokumentacja	kalkulacja indywidualna						
9	Rusztowania	kalkulacja indywidualna						
						Razem wartość netto		
						VAT		
						Razem wartość brutto		

Kosztyorys opracowano na podstawie:

„Zasady Wynagradzania artystów plastyków konserwatorów – restauratorów dóbr kultury” Ogólnopolska Rada Konserwatorów Dzieł Sztuki ZPAP
Biuletyn Informacyjny Konserwatorów Dzieł Sztuki Vol. 12 No 1 (44) 2001.

„...Tabele wynagrodzeń za wykonanie lub wykorzystanie dzieła konserwatorskiego określają wysokość wynagrodzeń autorskich w procencie od podstawy naliczania (stawka podstawowa), jaką jest orientacyjnie wysokość przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, co kwartał w Monitorze Polskim.”...

OGROJEC PRZY KOSCIELE ŚW. BARBARY W KRAKOWIE
HARMONOGRAM PRAC

OGROJEC PRZY KOSCIELE ŚW. BARBARY W KRAKOWIE			
ETAP	ZAKRES	PROCENT REALIZACJI	KOSZT (w zł brutto)
I	Elementy wystroju zewnątrznego kaplicy		
	Elementy wystroju wewnętrznego kaplicy oraz sklepienia		
	<i>Dokumentacja, prace techniczne</i>		
	WARTOŚĆ ETAPU I		
II	Elementy wystroju zewnątrznego kaplicy		
	Elementy wystroju wewnętrznego kaplicy oraz sklepienia		
	<i>Dokumentacja, prace techniczne</i>		
	WARTOŚĆ ETAPU II		

23 PAŹ 2019

I-ZR.5142.44.2019.JH

Kraków,

POZWOLENIE Nr ...1.-ZR. 5142. 44. 2019.
Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
na prowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich
przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków

Na podstawie art. 104 § 1, art. 107 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 z późn. zm.), a także art. 36 ust. 1 pkt 1, 10, art. 37 a, w związku z art. 25, art. 89 pkt 2 i art. 91 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity: Dz.U. z 2018 r., poz. 2067 z późn. zm.) oraz o § 1 ust. 1 pkt 1 lit. a, c, a także § 12 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 roku w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz.U. z 2018 r., poz. 1609)

po rozpatrzeniu wniosku: z dnia 27.09.2019 r. (data wpływu: 27.09.2019 r.);
złożonego przez: Parafię Rzymskokatolicką pw. Wniebowzięcia NMP w Krakowie, pl. Mariacki 5, 31-042 Kraków (reprezentowaną przez ks. Infulata dr. Dariusza Rasia, Proboszcza – Archiprezbitera Bazyliki Mariackiej);

pozwala się

wnioskodawcy na: prace konserwatorskie i restauratorskie w kaplicy ogrojcowej (architektura i wyposażenie) przy kościele św. Barbary w Krakowie (własność Bazyliki Mariackiej w Krakowie) - nr rej. zab. A-190/M (st. nr rej. A-23; dec. z dn. 27.04.1973 r.), B-39 (dec. z dn. 01.09.1970 r.; poz.: I/12-13; II/16-19);

w oparciu o: „Program prac konserwatorskich i restauratorskich. Kaplica Ogrojcowa przy kościele św. Barbary w Krakowie” oprac. przez mgr. Sulisława Przemysława Cwiertnię (wrzesień 2019 r.);

z warunkami dodatkowymi:

- w trakcie prac wykonać przegląd stanu zachowania metalowych krat w arkadach kaplicy (w przypadku konieczności podjęcia działań naprawczych do akceptacji MWKZ przedstawić założenia postępowania konserwatorskiego);
- do ustaleń szczegółowych powoływać komisje konserwatorskie z udziałem MWKZ.

I. Wnioskodawca jest zobowiązany:

1. do powierzenia obowiązku kierowania pracami konserwatorskimi i restauratorskimi (lub samodzielnego ich wykonywania) przez osobę spełniającą wymagania, o których mowa w art. 37 a powołanej wyżej ustawy;
2. do przekazania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia prac lub robót:
 - danych (imię, nazwisko, adres) osoby kierującej pracami konserwatorskimi i restauratorskimi (lub samodzielnie te prace wykonującej);
 - dokumentów potwierdzających spełnianie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37 a powołanej wyżej ustawy;
 - oświadczenia w/w osoby o przyjęciu przez nią obowiązków kierowania pracami konserwatorskimi i restauratorskimi (lub samodzielnego ich wykonywania).

II. Postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może zostać cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

III. Termin ważności pozwolenia: 31.10.2021 r.

IV. Pozwolenie niniejsze wydane jest z jednoczesnym nałożeniem zobowiązań do przestrzegania następujących warunków:

1. Wnioskodawca zobowiązany jest do pisemnego zawiadomienia Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (dalej: MWKZ) o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w pozwoleniu prac z 7-dniowym wyprzedzeniem;
2. Wnioskodawca zobowiązany jest do zawiadomienia MWKZ o terminie podjęcia określonych czynności związanych z wydanym pozwoleniem przynajmniej na 3 dni przed rozpoczęciem tych czynności;
3. Wnioskodawca zobowiązany jest do niezwłocznego zawiadomienia MWKZ o zagrożeniach lub nowych wszystkich okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac;
4. Wnioskodawca zobowiązany jest do prowadzenia dokumentacji przebiegu wskazanych w pozwoleniu prac w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć i przekazania jej MWKZ w terminie 3 miesięcy od zakończenia wskazanych w pozwoleniu prac;
5. Wnioskodawca zobowiązany jest do dokonywania odbioru częściowego i końcowego wskazanych w pozwoleniu prac konserwatorskich z udziałem MWKZ;
6. Wnioskodawca zobowiązany jest do opracowania sposobu postępowania z zabytkiem po zakończeniu wskazanych w pozwoleniu prac oraz przekazania tego opracowania MWKZ w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac i robót.

UZASADNIENIE

Niniejsze pozwolenie uwzględnia w całości zadanie strony wobec czego na zasadzie art. 107 § 4 kpa odstępuje się od jego uzasadnienia. W związku z tym - orzeczono jak w sentencji decyzji.

POUCZENIE

I. Małopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków może zarządzić – na podstawie art. 43, art. 44 i art. 45 powołanej na wstępie ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami – uzupełnienie lub zmianę zakresu i sposobu prowadzenia prac konserwatorskich i restauratorskich jeżeli:

1. prace nie są prowadzone prawidłowo, zgodnie z warunkami określonymi w pozwoleniu,
2. ujawniono okoliczności, które mogą mieć znaczenie dla zabytku.

II Stwierdzenie, że prace prowadzone są niezgodnie z przyjętym zakresem lub wykonywane są nieprawidłowo, spowoduje zarządzenie – na podstawie art. 43, art. 44 i art. 45 powołanej wyżej ustawy między innymi:

1. wstrzymania prowadzonych prac;
2. usunięcia na koszt wykonawcy zaistniałych nieprawidłowości.

III. Od niniejszego pozwolenia na podstawie art. 127 i art. 129 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, służy odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego - Generalnego Konserwatora Zabytków, ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa, za pośrednictwem Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Krakowie, ul. Kanonicza 24, 31-002 Kraków) w terminie 14 dni od daty doręczenia pozwolenia stronie.

Skasowano opłatę skarbową

w wysokości 82 zł

Małopolski
Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Krakowie

dr hab. Monika Bogdanowska

Otrzymują:

1 x Parafia Rzym.-kat. pw. Wniebowzięcia NMP,
pl. Mariacki 5, 31-042 Kraków + 2 egz. progr.;

1 x a/a + 1 egz. progr.;

Do wiadomości:

1 x Ks. prof. dr hab. Andrzej Witko, Archidiec. Kons. Zab.,
Kuria Archidiecezjalna, ul. Franciszkańska 3, 31-004 Kraków.

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

**KAPLICA OGROJCOWA
PRZY KOSCIELE ŚW. BARBARY
W KRAKOWIE**

Małopolski
Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Krakowie
31-002 Kraków, ul. Kanonicza 24
2 KAMKAW

1-ZR. 51R. 44. 2019. JA

UZGODNIONO *per 1-ZR. 51R. 44. 2019*
dnia **23 PAŹ. 2019**

Opr. mgr Sulisław Przemysław Ćwiertnia

Wrzesień 2018r.

Sulisław Ćwiertnia
Konserwator Dziej Sztuki
Artysta Plastyk
ul. Siarocki 6, 30-698 Kraków
tel. 691-503-645

I. KARTA TYTUŁOWA

A. IDENTYFIKACJA OBIEKTU - przed konserwacją.

Kaplica Ogrojцова przy kościele św. Barbary

Adres, Kraków, Plac Mariacki

Czas powstania; przełom XIV i XV wieku

Użytkownik OO. Jezuici

Właściciel ; Parafia Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Krakowie.

Charakterystyka obiektu; budowla, detal architektoniczny kamienny(wapień pińczowski, piaskowiec, dolomit), wewnątrz gotycka polichromia i gotycka kamienna grupa figuralna.

B . DANE DOTYCZACE KONSERWACJI

Inwestor; Parafia NMP w Krakowie, Plac mariacki 2.

Program prac konserwatorskich ; mgr Sulisław Przemysław Ćwiertnia konserwator dzieł sztuki.

II. Historia i opis .

1. Historia.

Pod koniec wieku XV do kościoła św. Barbary dobudowano Ogrojec. W literaturze nie występuje dokładna data powstania. Wiadomo , że UW roku 1488 Adam Szware uposażył ołtarz w Ogrojcu¹. Jej wygląd ulegał zmianom aż do początku wieku XX. Najprawdopodobniej w wieku XIX gotycka polichromia została zasłonięta przedstawieniem wykonanym farbami olejnymi , przedstawiającym krajobraz z palmami. Przemalowane również zostało sklepienie kaplicy.

Udokumentowana historia konserwacji Ogrojca sięga początku XIX wieku. Pierwsze poważne prace miały miejsce z końcem XIX wieku. Na posiedzeniu Zjednoczonego Towarzystwa Sztuk Pięknych w Krakowie 18 października 1891 roku uchwalono ogłoszenie konkursu na projekt stylowej restauracji kaplicy Ogrojcowej. Na marginesie podano informację, że kaplica przed laty została w barbarzyński sposób uszkodzona i wymaga umiejętnej restauracji. ² Mowa tu zapewne o remoncie Ogrojca w latach 20-tych XIX w., kiedy skuto gotycki gzyms mensy oraz o remoncie w 1870 roku³³.

Jak informował „Czas” z 10 lipca 1892 roku, konkurs na projekt restauracji kaplicy Ogrojcowej został rozstrzygnięty poprzedniego dnia. Na pierwszy termin nadszedł tylko jeden projekt, który nie uzyskał nagrody. Na ogłoszony drugi termin zgłoszono dwa projekty. Komisja , w skład której wchodził Jan Matejko, Władysław Łuszczkiewicz, Sławomir Odrzywolski, Marcin Sokołowski i Tadeusz Stryjeński nie przyznała pierwszej nagrody, gdyż żaden z projektów nie nadawał się do wykonania bez zmian. Przyznano jednak dwie równorzędne nagrody biorąc pod uwagę zalety obu projektów. Po otwarciu kopert okazało się że, autorem pierwszego był Zygmunt Hendel a drugiego Antoni Brajer⁴. Ogrojec restaurował ostatecznie Zygmunt Hendel, który po

¹ Jerzy Paszenda , Kościół św. Barbary w Krakowie z Domem Zakonnym Księży Jezuitów. Historia i architektura, Kraków-Wrocław 1985r, s. 29.

² „Czas” z dn. 20.10.1891, rocznik XLIV nr 239,s.2

³ Hendel, Kaplica zmarłych zwana Ogrojcem. Spraw. KHS,V:1896, s. 238.

⁴ „Czas” z dn. 10.07.1892, rocznik XLV, nr156, s. 2

zakończeniu prac opublikował obszerny artykuł poświęcony nie tylko architekturze kaplicy, ale jej historii i, funkcji i restauracji oraz uwzględnił polemikę w trakcie prac konserwatorskich⁵.

Ponownie restaurowano Ogrojec w roku 1910. Kaplica otwarta i odczyszczona, zdaniem anonimowego autora wygląda prześlicznie, a restauracja uwydatnia jej piękność i utrwaliła technicznie. Przeprowadzone prace oceniono pozytywnie, uznając że mogą służyć za wzór, jak takie roboty powinny być prowadzone.⁶

Przywrócono wówczas dawne wejście od strony kruchty kościelnej i zlikwidowano późniejsze wejście od strony kościoła Mariackiego, wzmocniono fundament i parapet kaplicy, usunięto zbyt ciężkie okiennice i oszklenie otworów arkad, instalując w to miejsce metalowe kraty, wymieniono ciosy w parapecie i dolną połowę jednej kolumnienki, drugą kolumnienkę wzmocniono obręczami; detal rzeźbiarski w zwieńczeniu kaplicy jedynie : odmyto”, a wewnątrz uzupełniono profil gotyckiej mensy i oczyszczono grupę figuralną, zachowując polichromię z w. XVI. Julian Makarewicz odsłonił na ścianie ponad mensą i zabezpieczył polichromię, datowana na wiek XV.⁷ Sklepienie kaplicy pomalowano na kolor błękitny z gwiazdami . W trakcie prac trzymano się zasady , by nie upiększać tylko ratować i utrwalać, co jest. Prace konserwatorskie, przeprowadzone z inicjatywy Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa, wykonał pod kierunkiem Zygmunta Hendla budowniczy Karol Szpandrowski.⁸ W 1938 roku, w trakcie restauracji zrekonstruowano według projektu Franciszka Mączyńskiego sporą część dekoracji Ogrojca; nisze figuralne, arkady w ośli grzbiet, żabki i kwiatony oraz wykonano nowy dach.⁹ Rzeźby i polichromia odnowione w latach 1938-1939 przez Mieczysława Gąseckiego.

W roku 2000 w okresie od lipca do października zespół konserwatorski mgr Danuta Mazur, mgr Adam Jasiewicz(kier. Zespołu), mgr Joanna Staszczuk, mgr Joanna Jabłońska , mgr Anna Stalony-

⁵ Hendel Z ; o.c.,s.235-242.

⁶ „Czas” z dn. 8.11.1910, rocznik LXIII, nr509,s.3.

⁷ O datowaniu por. T. Dobrowolski: Studia nad średniowiecznym malarstwem ściennym w Polsce. Poznań 1927,s.109-113.

⁸ Józefa Czecha kalendarz krakowski na rok Pański 1911, Kraków b.r.,s. 68-70.

⁹ Paszenda J.;Kościół św. Barbary....., s 239-240.

Dobrzańska, mgr Wiesława Stefańska, mgr Marzena Biała, mgr Tomasz Tomaszek, mgr Marek Ślesieński, mgr Barbara Sanocka, Andrzej Krzak, Jerzy Mazur(zewnętrzny detal architektoniczny), mgr Lukasz Siuda (badania archiwalne i ikonograficzne) wykonał konserwację w ramach której wykonano szereg zabiegów konserwatorskich .min. przy sklepieniu i mensie, zrekonstruowano partie tynku (całość w przedsionku i częściowo w Ogroju- partie przy oknach i dolne części wysklepek), wykonano odsolenie całości powierzchni sklepienia. Następnie w oparciu o badania mikrobiologiczne przeprowadzono dezynfekcję preparatem BORAMON. Wykonano uzupełnienia tynków zaprawa szerokoporową w technologii firmy ispo. Małe ubytki uzupełniono kitem piaskowo –wapiennym. Całość sklepienia zaimpregnowano preparatem firmy KEIM. W Partiach, gdzie tynki były uzupełniane impregnat podbarwiono na niebiesko. Sklepienie pomalowano używając spoiwa mineralnego firmy Keim i pigmentów proszkowych. Zdestruowany tynk mensy skuto, usunięto również spoiny pomiędzy cegieł na głębokość ok. 1,5cm i pozostawiono do wyschnięcia. Następnie cegły pokryto preparatem fabrycznym escofluat firmy Schomburg powodujący zamknięcie soli w murze, zabieg powtórzono. Położono zaprawę firmy Schomburg Thermopal SR 22 (tynk zawierający granulát styropianowy). Po dwóch tygodniach od zabiegu położono zaprawę Klasik firmy Ispo i wykonano monochromię w technice mineralnej Keim.Z żeber, cokołu i mensy zostały usunięte przemalowania przy zastosowaniu metod chemicznych (Contrad 2000, terpentyna z metanolem, zasada sodowa) oraz mechanicznych (wata metalowa). Usunięto spękane kity . Ubytki uzupełniono kitem piaskowo wapiennym, w głębszych ubytkach nakładając kit w dwóch warstwach (piasek z wapnem 3;1;druga ; drobnoziarnisty piasek –mączka dolomitowa z wapnem 2;1 z dodatkiem polioctanu winylu). Powierzchnia żeber , zworników i konsol oraz gzymsu i cokołu mensy została zaimpregnowana preparatem Keim. Wykonano uzupełnienie warstwy malarskiej (pigmenty proszkowe, złoto mineralne , spoiwo firmy Keim.¹⁰

Przytoczony opis z dokumentacji nie precyzuje rodzaju spoiwa.

¹⁰ Mazur D., Jasiewicz A., Dokumentacja Prac konserwatorskich lipiec-Październik 2000r. Kaplica Ogrojцова Przy Kościele Św. Barbary. Archiwum Księży Jezuitów , mps s. 15

Przy polichromii Kaplicy Ogrójca zespół konserwatorski z roku 2000 wykonał prace polegające na odczyszczeniu powierzchni z luźno zespojonych nawarstwień i kurzu używając miękkich pędzli i mięszu chleba, omijając miejsca osłabione strukturalnie. Wykonał również zabieg odsalania metoda migracji soli do rozszerzonego środowiska.. Spudrowane i łuszczące się partie malowidła utrwalił poprzez kilkukrotne rozpylenie 3 roztworu Paraloidu B80 w etanolu; z wyjątkiem tych fragmentów, które pochodziły z konserwacji lat 80 tych. Usunięto wówczas również przemalowania leżące na oryginalnej warstwie malarskiej i oryginalnym tynku.

W miejscach odspojeń tynków wykonano zastrzyki z emulsji polioctanu winylu , w przypadku większych odspojeń do emulsji dodawano wypełniacza w postaci mączki dolomitowej. Ubytki tynku uzupełniono zaprawą wapienno piaskową z dodatkiem polioctanu winylu . Powierzchnię polichromii wraz z kitami zaimpregnowano preparatem Funkosil Steinfestiger 300 firmy Remmers. Punktowanie scalające wykonano w miejscach ubytków polichromii kropką używając pigmentów w proszku oraz dwóch rodzajów spoiw. W przypadku oryginału użyto polioctanu winylu w etanolu, natomiast w partiach przemalowanych przez J Makarewicza Paraloid B80 w etanolu.¹¹

Przy rzeźbie zespół konserwatorski wykonał prace oczyszczające powierzchnię , przeprowadził dezynfekcje preparatem Baramon. Usunął metodami mechanicznymi i chemicznymi uszkodzone kity oraz pociemniałe retusze i rekonstrukcje z lat 1938 i 1981. Powierzchnie kamienia odsolono metoda swobodnej migracji soli do rozszerzonego środowiska. Wykonano impregnację preparatem Funkosil Steinfestiger 300 firmy Remmers. Ubytki formy uzupełniano masa sztucznego kamienia w składzie;

3 cz. Mączki wapienia pińczowskiego, 1/2 cz. Piasku sianego ziemnego

1 cz. Ciasta wapiennego , 1/3 cz. Cementu białego + pigmenty suche mieszane do kruszywa.

Punktowanie wykonano na spoiwie polioctanu winylu w etanolu.

¹¹ Tamże s. 16.

W większych ubytkach stosowano narzut na metalowym zbrojeniu.¹² Wykonawcy nie ujawniają rodzaju metalu .

1. Kaplica Ogrojcową przy kościele św. Barbary w Krakowie - opis.

Kaplica ogrojcowi dobudowana do północnej części fasady. Osłania główne wejście do kościoła i pełni funkcję kruchty wejściowej. Kaplica wbudowana między przyporę środkową i narożną fasady. Wzniesiona jest z ciosu na rzucie nieregularnego sześcioboku, nakryta dwoma przęsłami sklepienia krzyżowo-żebrowego. Rzeźbione zworniki w formie tarcz herbowych zdobione są przedstawieniami puszczeli, trupiej czaszki i narzędzi Męki Pańskiej. Żebra sklepienia spływają na wsporniki z dekoracją o motywach ze świata fauny i flory. Na zewnątrz kaplica otwarta jest trzema ostrołukowymi, profilowanymi arkadami, wspartymi na kolumnach o kryształowych trzonach. Arkady te zwieńczone są wimpergami zdobionymi żabkami i pinaklami. U nasady arkady pd. Umieszczony jest wspornik z popiersiem anioła trzymającego tarczę herbową z Orłem. W osiach kolumn między arkadami osadzono rzeźbione konsole i baldachimy dla niezachowanych rzeźb. Ogrojec, nakryty pierwotnie dachem pulpitowym, obecnie wieńczą go trzy daszki namiotowe.

We wnętrzu, wydzielonym kratami prześle północnym, znajduje się kamienna grupa rzeźbiarska Chrystus w Ogroju i trzech Apostołów (koniec w. XV), umieszczona jako nastawa ołtarzowa. W tle na ścianie zachowała się polichromia późnogotycka ze sceną Pojmania Chrystusa, z początku XVIw. Połącz sklepienia Ogrojca częściowo przesłania starszy kamienny gotycki portal prowadzący do wnętrza kościoła. Portal ten o wykroju wieloliścia świętego umieszczony jest w znacznie wyższej smukłej profilowanej arkadzie. Nadproże , na którym zachowały się u góry nasady laskowania sugeruje, że pierwotnie ponad nim mogło istnieć przeźrocze, a portal został przekształcony w związku z budową Ogrojca.

¹² Tamże s. 17

III. Dekoracja wnętrza kaplicy Ogrojcowej.

1. Budowa technologiczna.

Sklepienie krzyżowo – żebrowe Ogrojca zbudowane z cegieł i oparte na kamiennych, profilowanych i polichromowanych żebrach. W kluczach znajdują się kamienne zworniki w kształcie tarcz z dekoracją rzeźbiarską, polichromowane i złożone. Pola sklepienia i ściany są tynkowane zaprawą wapienno-piaskową i polichromowane. Spoiny są wapienno-piaskowe i cementowo-wapienne, antepedium –cegłane, tynkowane.

W trakcie prac konserwatorskich prowadzonych w latach 1979/82 stwierdzono występowanie reliktyw pierwotnej polichromii- „ architektura kamienna oraz żebra i tarcze herbowe były polichromowane i częściowo złożone”¹³. Czas jej powstania określono na lata 1493-1500. Polichromie zrekonstruowano w technice kazeinowej a złączenia złotem płatkowym e technice olejnej. Uzupełnienia ubytków kamieniarki i spoin wykonano w technice tradycyjnej , wapienno-piaskowej z dodatkiem białego cementu portlandzkiego¹⁴. W górnej części arkad zachowane są żelazne kraty. W dolnej współczesne, także żelazne, miniowane i pomalowane czarną farbą.

Posadzka we wnętrzu Ogrojca wykonana jest z kwadratowych czerwonych płytek ceramicznych, a część przedsionka z dwubarwnych płyt kamiennych (czarny dębnik i szare Sławniowice.) Pozostałą część posadzki przedsionka stanowi monolityczna płyta. Więźba dachowa pokryta jest blachą miedzianą.

Kamienne elementy architektury Ogrojca podczas konserwacji z lat 1979-81 zostały zaimpregnowane żywicą Osolan KL oraz 10 % roztworem żywicy epoksydowej Epidian 5.

¹³ Biliński K., Paciorek M., Płuska I., *Konserwacja kamiennej kaplicy Ogrojcowej przy kościele Św. Barbary w Krakowie*. Kraków 1982. Archiwum Zarządu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa, mps. nr 255,s. 18.

¹⁴ J.w. na podstawie badań technologicznych.

Tynki sklepienne.

W 1820 roku kaplicę opisano w inwentarzu kościoła Mariackiego. Zanotowano wówczas, że na opalonym sklepieniu znajdują się „rozmaite malatury”, z których wiele odpadło. 90 lat później, w 1910 roku w trakcie prac konserwatorskich wykonanych przez Juliusza Makarewicza, „Pomalowano podniebie na kolor błękitny z gwiazdami”¹⁵. Być może była to aranżacja pod wpływem zafascynowania Matejkowskim niebem w kościele Mariackim. W trakcie prac konserwatorskich w 1981 roku, na skutek złego stanu zachowania usunięto polichromię J. Makarewicza wraz z tynkiem. Założono tynk wapienno-piaskowy i wykonano monochromię w kolorze niebieskim ale już bez gwiazdek.

Polichromia

Polichromia datowana na koniec XV lub początek XVI w. w 1910 odsłonięta i konserwowana przez Juliusza Makarewicza. W trakcie tych prac Juliusz Makarewicz zrekonstruował pejzaż obok figury Chrystusa i górną część krajobrazu przy scenie figuralnej w arkadzie środkowej. W latach 1938-39 była konserwowana ponownie także przez Makarewicza. Mieczysław Gąsecki pracował również nad odnową polichromii sklepienia¹⁶. Wówczas duże partie polichromii zostały wyretuszowane. W trakcie ostatnich prac wykonanych w latach 1980-82 zrekonstruowano kompozycję. Już w roku 2000 niestety były już nieczytelne poprzez zabrudzenia i mocno pociemniałe retusze¹⁷.

Grupa figuralna rzeźbiarska.

Rzeźbiona w kamieniu scena Modlitwy Chrystusa w Ogrodzie Oliwnym usytuowana jest na mense przy północnej ścianie wnętrza Ogrójca. Kompozycja złożona jest z postaci Chrystusa i trzech apostołów. Z lewej strony przedstawienie zamyka skała z figurą anioła. Obecna figura anioła jest późniejsza, pochodzi z przełomu XVII i XVIII w. Z figury pierwotnej zachował się fałd na skale. Chrystus widoczny jest z profilu zwrócony jest w kierunku Anioła. Ubrany jest w czerwoną szatę.

^{15, 17} Mazur D. Jasiewicz A Dokumentacja Prac konserwatorskich lipiec-październik 2000r. Kaplica ogrojcowa przy kościele św. Barbary w Krakowie, mps. s.9.

¹⁶ Joanna Sławińska Kaplica Ogrójcowa przy kościele św. Barbary w Krakowie, Kraków 2015. Str.73.

W centralnej części kompozycji znajduje się śpiący w pozie sansowinowskiej, wsparty na zgiętej w łokciu prawej ręce apostoł Piotr. Ubrany jest w jasnobłękitną szatę i ugrowy płaszcz. Po stronie prawej grupa dwóch klęczących postaci apostołów Jakuba i- w ciemnobłękitnej szacie i Jana z dłońmi wspartymi na księdze, w zielonej szacie i ciemnoczerwonym płaszczu. Przed postaciami ustawiony jest kamienny, rzeźbiony, pleciony płot, stojący na skalistym gruncie. Widoczne są rośliny- oset i poziomka oraz zwierzęta- kret, ślimak i jaszczurka.

2. Stan zachowania i przyczyny zniszczeń.

Zewnętrzny detal architektoniczny.

Detal poddawany był konserwacji wielokrotnie. Ostatnia konserwacja miała miejsce w roku 2000, a wcześniej w latach 80 tych XX wieku. Detale architektoniczne czyszczone były aparatem wysokociśnieniowym z użyciem ścierniwa (mikrogranulki szklane 40-80 µm) pod niskim ciśnieniem. Trudnodostępne miejsca doczyszczono mechanicznie przy użyciu skalpeli. Detal został wzmocniony strukturalnie preparatem Steinfestiger 300 firmy Remmers. Konserwatorzy przeanalizowali dokumentację z lat 1979-82 wykonywaną przez mgr Bylińskiego, mgr M. Paciorka i mgr I. Płuskę oraz wcześniejsze. Z analizy wynikało, że przez 20 lat uzupełnienia z lat 80 były już bardzo nieczytelne. Największe zniszczenia nastąpiły w XX wieku, szczególnie w okresie po II Wojnie Światowej. Główną przyczyną zniszczeń było duże zanieczyszczenie powietrza a szczególnie zawartość siarki. Konserwatorzy w roku 2000 zaproponowali uczynienie dekoracji rzeźbiarskiej do stanu zarejestrowanego w inwentaryzacji Z. Hendla i fotografiach archiwalnych. Uzupełnienia wykonano w sztucznym kamieniu minimalizując użycie konstrukcji stalowych. Całość zabezpieczono preparatem Steinfestiger 300 i scalono pigmentami proszkowymi dla uzyskania efektu jednolitości.¹⁸ Obecnie po prawie 18 latach od ostatniej konserwacji zauważa się ponownie bardzo silne zanieczyszczenie powierzchni kamienia. Stan zachowania detalu będzie badany w procesie konserwacji poprzez porównanie stanu teraźniejszego z dokumentacją konserwatorską z roku 2000.

¹⁸Mazur D. Jasiewicz A Dokumentacja Prac konserwatorskich lipiec-październik 2000r. Kaplica ogrojcowa przy kościele św. Barbary w Krakowie, mps. s.19,20

Zanieczyszczenia w postaci dość grubej warstwy pyłów zauważa się na grupie figur ołtarza wewnątrz kaplicy. Na sklepieniu w prawej jego części nad wejściem występuje ubytek malatury, znaczne przebarwienia sklepienia występują wzdłuż zewnętrznej linii sklepienia, od strony zachodniej. Pozostała powierzchnia sklepienia w jednolitym jaśniejszym tonie koloru niebieskiego. Posadzka ceramiczna charakteryzuje się znacznymi ubytkami powierzchni i zdecydowanie odbiegającymi uzupełnieniami szczególnie przy kratce ściekowej, gdzie występuje wyraźne uzupełnienie (najprawdopodobniej z zaprawy cementowej.) Fugowanie jest szczelne, najprawdopodobniej zbyt mocne. Ceramiczne płytki występują w dwóch rozmiarach, prostokątnych i kwadratowych.

Wnioski i założenia konserwatorskie.

Z analizy historii obiektu i prowadzonych przy nim konserwacji wynika, że zarówno prace Hendla, aranżacje Mączyńskiego, konserwacja z 1982 mgr Bylińskiego, mgr M.Paciorka i mgr I. Płuski miały charakter zachowawczy, polegający na odczyszczeniu powierzchni i jej zabezpieczeniu przed dalszą destrukcją, bez pełnej rekonstrukcji formy rzeźbiarskiej.

W 2000 r., program konserwatorski firmy ARS LONGA s.c. proponował uczynienie form dekoracji rzeźbiarskiej do stanu zarejestrowanego na inwentaryzacji Z. Hendla i fotografiach archiwalnych. Nie była to dosłowna rekonstrukcja. Intencją wykonawców było oddanie charakteru dekoracji. Detal zewnętrzny narażony na permanentne oddziaływanie czynników atmosferycznych przy udziale zanieczyszczeń powietrza i zawartości siarki w opadach atmosferycznych ulega degradacji i silnemu zabrudzeniu. Detal rzeźbiarski stanowiący wystrój wnętrza kaplicy jest już mniej narażony na oddziaływanie kwaśnych deszczy ale jest narażony na stałe osadzanie się pyłów na powierzchniach poziomych, a poprzez adhezję kamienia również na pozostałych powierzchniach. Oddziaływanie siarki a ściślej kwasu siarkawego ma swój udział w okresach dużej wilgotności powietrza. Proponowana konserwacja zakłada konserwację zachowawczą z utrzymaniem uzupełnień co do których nie będzie zastrzeżeń technicznych i estetycznych. Jak również konserwację zachowawczą w stosunku do wystroju rzeźbiarskiego kaplicy jak i samej budowli z niezbędnymi uzupełnieniami retuszorskimi polichromii aby obiekt był technicznie i estetycznie zadbane.

Proponowane postępowanie konserwatorskie.

Tynki sklepienia i mensy.

1. Ocena stanu zachowania.
2. Odczyszczenie powierzchni poprzez odkurzenie.
3. Odczyszczenie powierzchni poprzez delikatne przetarcie gąbką wishab białą miękką.
4. Uzupelnienie ubytków monochromii farba w technice mineralnej, firmy Remmers, historic Lazur dobarwiona pigmentami mineralnymi.

Kamień polichromowany i złocony (rzeźby, zworniki, żebra, wsporniki, cokół i gzyms mensy.

1. Ocena stanu zachowania.
2. Odczyszczenie powierzchni poprzez odkurzenie przy użyciu miękkich pędzli i odkurzacza.
3. Odczyszczenie powierzchni poprzez delikatne przetarcie gąbka wishab białą miękką.
4. Uzupelnienie ubytków monochromii farba w technice mineralnej, firmy Remmers, historic Lazur dobarwiony pigmentami mineralnymi, lub poprzez punktowanie pigmentami mineralnymi na spoiwie Paraloid B72 w mieszance rozpuszczalników.

Polichromia ścienna.

1. Ocena stanu zachowania.
2. Odczyszczenie powierzchni poprzez odkurzenie przy użyciu miękkich pędzli i odkurzacza.
3. Odczyszczenie powierzchni poprzez delikatne przetarcie gąbka wishab białą miękką.
4. Uzupelnienie ubytków monochromii farbą w technice mineralnej poprzez punktowanie kropką.

Wszelkie czynności i mikstury będą tradycyjnie wprowadzane na podstawie wykonanych prób i ocenie efektów .

Posadzka.

1. Ocena stanu zachowania i przyczyn zniszczeń.
2. Usunięcie wadliwych uzupełnień i cementów.
3. Prawdopodobnie usunięcie zbyt szczelnych fug poprzez ich wycięcie piłą diamentową.
4. Uzupelnienie ubytków ceramiki masą sztucznej cegły na bazie produktów firmy Remmers.
5. Ewentualna rekonstrukcja fragmentu posadzki ze zbliżonego materiału , nawet historycznego, pozyskanego z rozbiórek posadzek z terenu północno zachodniej Polski.
6. Ponowne fugowanie fugą przepuszczalną o parametrach wytrzymałościowych słabszych niż ceramika.

Kamień zewnętrzny.

1. Ocena stanu zachowania poprzez porównanie z materiałem fotograficznym z ostatniej konserwacji.
2. Odczyszczenie powierzchni kamienia poprzez zastosowanie mikrogranulek szklanych pod niskim ciśnieniem.
3. Powleczenie powierzchni kamienia preparatem BFA firmy Remmers w celu usunięcia zarodników glonów.
4. Uzupelnienie ubytków kamienia do stanu z roku 2000. Masa sztucznego kamienia firmy Remmers na wodzie zarobowej Haftfest.
5. Zabezpieczenie kamienia preparatem Funkosil 300HV firmy Remmers.

Poszycie kaplicy.

1. Przegląd stanu zachowania i szczelności poszycia dekarckiego.
2. Czyszczenie rynien i rur spustowych.
3. Ewentualna naprawa uszkodzonych lub nieszczelnych miejsc będzie przeprowadzona poprzez wymianę fragmentów poszycia, doszczelnienie odgiętych felców, wykonanie łąt z blachy miedzianej na lucie cynowym. Dobór i zakres ingerencji zostanie dobrany adekwatnie do zlokalizowanych uszkodzeń, a napraw dokona wykwalifikowany dekarz pod nadzorem konserwatorskim.

Susiłow Cwiertnia
Konserwator Dziel Sztuki
ul. S... 30-698 Kraków
tel. 691-503-645

1. Kościół św. Barbary, Kaplica Ogrojcowa, widok ogólny od zachodu.
Stan przed konserwacją.
Fot. Sulisław Ćwiertnia ,wrzesień 2018r.

2. Kościół św. Barbary, Kaplica Ogrojcowa, zbliżenie .
Stan przed konserwacją.
Fot. Sulisław Ćwiertnia ,wrzesień 2018r.

3. Kościół św. Barbary, Kaplica Ogrojцова, zbliżenie..
Stan przed konserwacją.
Fot. Sulisław Ćwiertnia ,wrzesień 2018r.

4. Kościół św. Barbary, Kaplica Ogrojцова, zbliżenie..
Stan przed konserwacją.
Fot. Sulisław Ćwiertnia ,wrzesień 2018r.

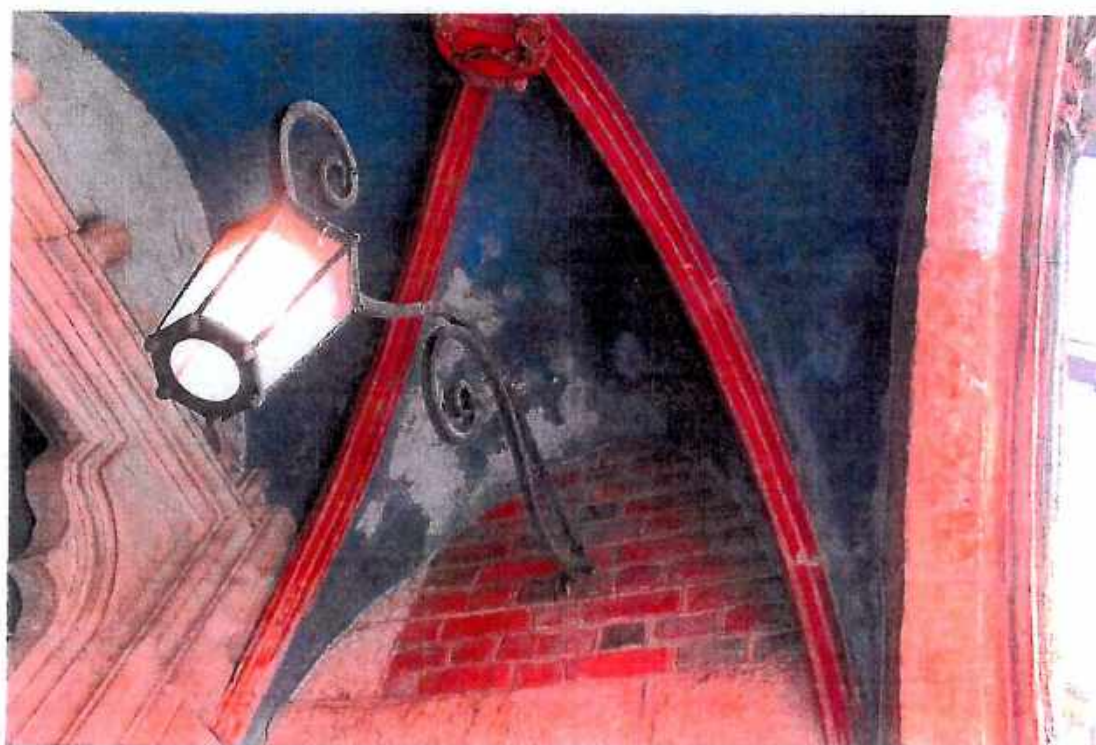
5. Kościół św. Barbary, Kaplica Ogrojцова, zbliżenie.
Stan przed konserwacją.
Fot. Sulisław Ćwiertnia ,wrzesień 2018r.

6. Kościół św. Barbary, Kaplica Ogrojцова, arkada wejściowa, fragment detalu-wspornik
dekorowany rzeźba anioła.
Stan przed konserwacją.
Fot. Sulisław Ćwiertnia ,wrzesień 2018r.

7. Kościół św. Barbary, Kaplica Ogrojцова, fragment mensy ołtarzowej.
Stan przed konserwacją.
Fot. Sulisław Ćwiertnia ,wrzesień 2018r.

8. Kościół św. Barbary, Kaplica Ogrojцова, fragment sklepienia.
Stan przed konserwacją.
Fot. Sulisław Ćwiertnia ,wrzesień 2018r.

9. Kościół św. Barbary, Kaplica Ogrojcową, wnętrze, figura Chrystusa.
Stan przed konserwacją.
Fot. Sulisław Ćwiertnia ,wrzesień 2018r.

10. Kościół św. Barbary, Kaplica Ogrojcową, grupa figur apostołów Piotra, Jakuba i Jana.
Stan przed konserwacją.
Fot. Sulisław Ćwiertnia ,wrzesień 2018r.

11. Kościół św. Barbary, Kaplica Ogrojcowa, figura św. Piotra, zbliżenie.
Stan przed konserwacją.
Fot. Sulisław Ćwiertnia ,wrzesień 2018r.

12. Kościół św. Barbary, Kaplica Ogrojcowa, fragment sceny zoomorficznej.
Stan przed konserwacją.
Fot. Sulisław Ćwiertnia ,wrzesień 2018r.

13. Kościół św. Barbary, Kaplica Ogrojцова, arkada wejściowa, fragment detalu lwy.
Stan przed konserwacją.
Fot. Sulisław Ćwiertnia ,wrzesień 2018r.

14. Kościół św. Barbary, Kaplica Ogrojцова, Widok wnętrz kaplicy poprzez kraty.
Stan przed konserwacją.
Fot. Sulisław Ćwiertnia ,wrzesień 2018r.

15. Kościół św. Barbary, Kaplica Ogrojцова, zbliżenie na na cios kamienny zewnętrzny.
Stan przed konserwacją.
Fot. Sulisław Ćwiertnia ,wrzesień 2018r.